

Bryssel 9.7.2020
COM(2020) 324 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Valmiina muutoksiin
Tiedonanto valmistautumisesta siirtymäkauden päättymiseen Euroopan unionin ja
Yhdistyneen kuningaskunnan välillä**

Valmiina muutoksiin

Tiedonanto valmistautumisesta siirtymäkauden päättymiseen Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä

I.	JOHDANTO	3
II.	MUUTOKSET, JOTKA TAPAHTUVAT JOKA TAPAUKSESSA	5
A.	Tavarakauppa.....	6
A.1.	Tullimuodollisuudet, tullitarkastukset ja tullivalvonta	6
A.2.	Tavaroiden tuontiin ja vientiin sovellettavat tulli- ja verotussäännöt (tariffit, arvonlisä- ja valmisteverot)	7
A.3.	Tuotteita koskevat todistukset, luvat ja hyväksynät, sijoittautumisvaatimukset, selosteet ja merkinnät	9
	Esimerkkejä alakohtaisista vaatimustenmukaisuussäännöistä	11
B.	Palvelukauppa	12
B.1.	Rahoituspalvelut.....	13
B.2.	Liikennepalvelut.....	16
B.3.	Audiovisuaalialan palvelut.....	18
B.4.	Ammattipätevyyden tunnustaminen	18
C.	Energia	19
D.	Matkustaminen ja matkailu	20
	Henkilöille tehtävät tarkastukset.....	20
	Ajokortit.....	21
	Verkkovierailut.....	21
	Matkustajien oikeudet.....	21
E.	Liikkuvuus ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittaminen	22
F.	Yhtiöoikeus ja yksityisoikeus	23
F.1.	Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyt yritykset	23
F.2.	Sopimukseen perustuva lainvalinta.....	24
G.	Muita näkökohtia: Data, digitaaliset näkökohdat ja teollis- ja tekijänoikeudet.....	24
G.1.	Teollis- ja tekijänoikeudet.....	24
G.2.	Tietojen siirrot ja tietosuojat.....	25
G.3.	.eu-verkkotunnukset.....	26

H. Euroopan unionin tekemät kansainväliset sopimukset	26
III. Valmistautuminen kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin.....	28
Laatikko: Erosopimus, mukaan lukien Irlantia/Pohjois-Irlantia koskeva pöytäkirja.....	29
IV. Päätelmät: Valmistautuminen on olennaisen tärkeää	32

I. JOHDANTO

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta erosi Euroopan unionista (EU) ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (Euratom), jäljempänä yhdessä 'unioni', 1. helmikuuta 2020. Samana päivänä tuli voimaan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen erosopimus¹, jolla varmistetaan Yhdistyneen kuningaskunnan hallittu ero ja taataan oikeusvarmuus eräillä tärkeillä aloilla, kuten kansalaisten oikeudet ja taloudellinen selvitysratkaisu, sekä vältetään nk. kovan rajan muodostuminen Irlannin saarella (ks. laatikko III osassa).

Kolmantena maana Yhdistynyt kuningaskunta ei enää osallistu unionin päätöksentekoon. Se ei myöskään ole edustettuna EU:n toimielimissä, elimissä, toimistoissa ja virastoissa.

Erosopimuksen nojalla unionin oikeutta sovelletaan kuitenkin edelleen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa² 31. joulukuuta 2020 päättyvän siirtymäkauden ajan.³

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu edelleen EU:n sisämarkkinoihin ja tulliliittoon hyötyäkseen unionin politiikoista ja ohjelmista. Sen on myös edelleen noudatettava niihin kansainvälisiin sopimuksiin perustuvia velvoitteita, joissa unioni on osapuolena. Siirtymäkausi tarjoaa näin ollen tietyn ajan jatkuvuutta, jota unioni hyödyntää

1. varmistaakseen, että kaikki erosopimuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat toimenpiteet ja järjestelyt ovat valmiina 1. tammikuuta 2021,
2. neuvotellakseen uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa, ja
3. varmistaakseen, että EU on valmis siirtymäkauden päättymiseen 1. tammikuuta 2021, jolloin Yhdistynyt kuningaskunta ei enää osallistu sisämarkkinoihin ja tulliliittoon eikä unionin politiikkoihin ja ohjelmiin⁴ eikä hyödy unionin kansainvälisistä sopimuksista. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on vahvistanut tämän kannan 27. helmikuuta 2020 julkaistussa asiakirjassa, joka koskee tulevasta suhteesta Euroopan unionin kanssa käytäviä neuvotteluja, sekä muissa myöhemmin antamissaan lausunnoissa⁵.

---

¹ Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

² Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

³ Erosopimuksen 132 artiklan 1 kohdan mukaan siirtymäkautta olisi voitu ennen 1. päivää heinäkuuta 2020 pidentää kerran yhdellä tai kahdella vuodella Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisellä päätöksellä. Yhdistynyt kuningaskunta ei kuitenkaan halunnut tehdä tällaista päätöstä, minkä vuoksi siirtymäkausi päättyy ilman eri toimenpiteitä 31. joulukuuta 2020.

⁴ Lukuun ottamatta erosopimuksen 138 artiklassa ja poliittisessa julistuksessa mainittuja ohjelmia (Peace Plus).

⁵ HM Government, *The Future Relationship with the Union: The UK's Approach to Negotiations*, 27.2.2020.

Koronaviruspandemian aiheuttaman poikkeuksellisen tilanteen vuoksi neuvottelut uudesta kumppanuudesta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa oli ensimmäistä neuvottelukierrosta lukuun ottamatta käytävä videoyhteyden välityksellä. Samasta syystä ensimmäisen ja toisen kierroksen välinen aika venyi alun perin suunniteltua pidemmäksi.

Neuvottelut ovat tähän mennessä edistyneet vain vähän. Keskusteluja on tiivistetty kesän aikana niin, että neuvottelukierroksia ja/tai erityisistuntoja on tarkoitus pitää 29. kesäkuuta 2020 alkaen joka viikko.

Komissio jatkaa neuvotteluja neuvostolta helmikuussa 2020 saamansa ja Euroopan parlamentin tukeman toimeksiannon perusteella. Komission yksiköt ovat julkaisseet toimeksiantoon perustuvan yksityiskohtaisen sopimusluonnoksen⁶. Tavoitteena on sopia vuoden 2020 loppuun mennessä kunnianhimoisesta kumppanuudesta, joka kattaa kaikki ne alat, joista Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa on sovittu poliittisessa julistuksessa⁷. Kaikki EU:n johtajat ja pääministeri Johnson vahvistivat julistuksen 17. lokakuuta 2019.

Vaikka EU ja Yhdistynyt kuningaskunta pääsisivät vuoden 2020 loppuun mennessä sopimukseen kunnianhimoisesta kumppanuudesta, joka kattaa kaikki poliittisessa julistuksessa sovitut osa-alueet, tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu EU:n sisämarkkinoihin⁸ ja tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Se, että Yhdistynyt kuningaskunta ei enää siirtymäkauden päätyttyä osallistu unionin politiikkoihin, luo tavara- ja palvelukaupalle sekä rajatylittävälle liikkuvuudelle ja muulle yhteydenpidolle esteitä, joita näillä aloilla ei nyt ole. Esteet vaikuttavat molempiin suuntiin eli Yhdistyneestä kuningaskunnasta unioniin ja unionista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Muutokset vaikuttavat julkishallintoon, yrityksiin, kansalaisiin ja sidosryhmiin kummallakin puolella, ja siksi niihin on valmistauduttava.

Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen tekemät päätökset tulevasta suhteesta ja siitä, että siirtymäkautta ei pidennetä, tarkoittavat sitä, että nämä väistämättömät häiriöt toteutuvat 1. tammikuuta 2021 ja uhkaavat lisätä yrityksiin jo koronavirusepidemian vuoksi kohdistuvia paineita.

---

⁶ Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä uutta kumppanuutta koskeva sopimusluonnos, julkaistu 17. maaliskuuta 2020, ks.: https://ec.europa.eu/info/publications/draft-text-agreement-new-partnership-united-kingdom_en

⁷ Poliittinen julistus kehiksestä Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tulevalle suhteelle: tarkistettu teksti sellaisena kuin siitä on sovittu neuvottelijoiden tasolla 17. lokakuuta 2019 (EUVL C 34, 31.1.2020, s. 1–16).

⁸ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkään sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja lainsäädäntöjen lähentäminen. Vapaakauppasopimuksen yhteydessä sovelletaan tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, sekä tuontia ja vientiä koskevia kieltoja ja rajoituksia.

On erittäin tärkeää, että kaikki sidosryhmät tiedostavat tämän ja varmistavat olevansa valmiit niihin laajoihin ja kauaskantoisiin muutoksiin, jotka tapahtuvat *joka tapauksessa* riippumatta siitä, millaiseen tulokseen Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisissä neuvotteluissa päädytään. Ei ole syytä tuudittautua itsetyytyväisyyteen tai lykätä valmius- ja mukauttamistoimia siinä toivossa, että sopimus takaa jatkuvuuden, sillä monet muutokset ovat väistämättömiä.

Tässä tiedonannossa ei pyritä millään tavoin ennakoimaan neuvottelujen tulosta eikä siinä pohdita, mitä seurauksia kenties aiheutuisi siinä tapauksessa, että tulevaa suhdetta koskevaa sopimusta ei saada aikaan. Sen sijaan tiedonannossa käydään läpi tärkeimmät alat, joilla muutoksia tapahtuu joka tapauksessa. Tarkoituksena on auttaa kansalaisia, viranomaisia, yrityksiä ja kaikkia muitakin sidosryhmiä valmistautumaan näihin väistämättömiin häiriöihin.

Etenkin yritysten olisi tarkistettava valmiussuunnitelmansa. Vaikka suunnitelmat laadittiin alun perin siltä varalta, että Yhdistynyt kuningaskunta eroaisi unionista ilman sopimusta (mikä ei toteutunut), tuossa vaiheessa toteutetuista toimista on joiltain osin paljon hyötyä myös siirtymäkauden päättyessä tapahtuvien muutosten kannalta.

Myös Euroopan komissio käy tässä hengessä läpi kaikki 102 sidosryhmille tarkoitettua ilmoitusta, jotka julkaistiin eroneuvottelujen yhteydessä. Monet niistä ovat edelleen hyödyllisiä myös siirtymäkauden päättymistä silmällä pitäen. Tähän mennessä näistä ilmoituksista 51 on päivitetty, jotta voidaan ottaa huomioon siirtymäkauden lopussa tapahtuvat muutokset, ja lisää päivityksiä julkaistaan piakkoin. Luettelo ilmoituksista on tämän tiedonannon liitteessä I.

II. MUUTOKSET, JOTKA TAPAHTUVAT JOKA TAPAUKSESSA

Tässä jaksossa käydään aloittain läpi tärkeimmät muutokset, jotka tapahtuvat siirtymäkauden päättyessä **joka tapauksessa** riippumatta siitä, onko Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä tehty tulevaa kumppanuutta koskeva sopimus vai ei.

Tässä kuvatut muutokset johtuvat automaattisesti siitä, että siirtymäkausi, jonka ajan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu väliaikaisesti EU:n sisämarkkinoihin ja tulliliittoon, päättyy 31. joulukuuta 2020. Tämän seurauksena henkilöiden, tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus lakkaa. Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen sisämarkkinoista ja tulliliitosta johtaa uusien esteiden muodostumiseen kaupankäynnin ja rajatylittävän henkilöliikenteen alalla, ja tätä varten on tehtävä mukautuksia sekä unionin että Yhdistyneen kuningaskunnan puolella. Ero unionista tarkoittaa, että Yhdistynyt kuningaskunta eroaa samalla myös kaikista unionin tekemistä kansainvälisistä sopimuksista.

Unionin julkishallintojen, yritysten ja kansalaisten on pikimmiten toteutettava kaikki tarvittavat toimet valmistautuakseen näihin muutoksiin, jos ne eivät ole sitä vielä tehneet, vähentääkseen häiriöistä aiheutuvia kustannuksia mahdollisimman paljon.

A. Tavarakauppa⁹

Jäljempänä esitetyt muutokset eivät koske EU:n ja Pohjois-Irlannin välistä kauppaa, sillä siihen sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa, joka on erottamaton osa erosopimusta, ja mahdollista tulevasta kumppanuudesta tehtyä sopimusta¹⁰.

Kyseisen pöytäkirjan mukaan tavarakauppaa koskevia unionin sääntöjä (myös verotusta koskevia sääntöjä eli välillistä verotusta ja muita kuin verotusta koskevia sääntöjä) ja unionin tullikoodeksia sovelletaan edelleen Pohjois-Irlantiin ja Pohjois-Irlannissa (ks. lisätietoja osassa III olevassa laatikossa).

A.1 Tullimuodollisuudet, tullitarkastukset ja tullivalvonta

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta on osa EU:n sisämarkkinoita ja tulliliittoa. Sen vuoksi tullimuodollisuuksia ei tänä aikana sovelleta tavaroihin, jotka liikkuvat Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin välillä.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistynyt kuningaskunta ei enää kuulu EU:n tulliliittoon. Sen vuoksi unionin lainsäädännössä edellytetyt tullimuodollisuuksia aletaan soveltaa kaikkiin tavaroihin, jotka tuodaan Yhdistyneestä kuningaskunnasta unionin tullialueelle tai unionin tullialueelta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

Näin toimitaan, vaikka EU ja Yhdistynyt kuningaskunta muodostaisivat kunnianhimoisen vapaakauppa-alueen, jossa tavaroihin ei sovelleta tulleja eikä kiintiöitä ja jossa tehdään tulli- ja sääntely-yhteistyötä.

EU:n tulliviranomaiset tekevät tarkastuksia unionin tullikoodeksin perusteella noudattaen samaa yhteistä riskiperusteista järjestelmää, jota kaikilla muillakin unionin ulkorajoilla sovelletaan kolmansista maista tuleviin tavaroihin. Nämä tarkastukset todennäköisesti lisäävät yritysten hallintorasitusta ja pidentävät toimitusaikoja logistiikkaketjuissa.

Niiden EU:n yritysten, jotka haluavat tuoda tuotteita Yhdistyneestä kuningaskunnasta tai viedä tuotteita Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, on varmistettava, että niillä on 1. tammikuuta 2021 alkaen tullimuodollisuuksissa tarvittava EORI-numero (talouden

---

⁹ Erosopimuksen mukaan tavarat, jotka on ennen siirtymäkauden päättymistä saatettu markkinoille laillisesti, voivat edelleen liikkua vapaasti unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla, kunnes ne päätyvät loppukäyttäjilleen, ilman että tuotteita tai tuotemerkintöjä on tarpeen muuttaa tai tarvittavia todistuksia uusia.

¹⁰ Pöytäkirjan soveltaminen edellyttää Pohjois-Irlannin edustajakokouksen määrääjain ilmaisemaa suostumusta. Ensimmäinen voimassaolajakso päätty neljän vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä.

toimijoiden rekisteröinti- ja tunnistenumero)¹¹. Lisäksi on huomattava, että Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämät EORI-numerot eivät ole enää voimassa unionissa. Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden yritysten, jotka haluavat viedä tuotteita unioniin, on hankittava EU:n EORI-numero tai nimitettävä tarvittaessa unioniin sijoittautunut tulliedustaja. Myöskään Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämät valtuutetun talouden toimijan luvat ja muut hyväksynät eivät ole enää voimassa unionissa 1. tammikuuta 2021 alkaen. Jos talouden toimijat haluavat saada tarvittavat EU-luvat, niitä on haettava EU:n jäsenvaltioista.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

EU:n yritysten on perehdyttävä muodollisuuksiin ja menettelyihin, joita kaupankäynti kolmanneksi maaksi muuttuneen Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa edellyttää 1. tammikuuta 2021 alkaen. Niiden olisi myös otettava huomioon näistä muodollisuuksista ja menettelyistä johtuva hallinnollisten velvoitteiden lisääntyminen ja mahdollinen määräaikojen piteneminen. Tämä saattaa aiheuttaa merkittäviä muutoksia niiden toimitusketjujen organisointiin. Yritysten on itse arvioitava, mitä toimia nämä muutokset edellyttävät niiden omassa tilanteessa.

EU:n jäsenvaltioiden viranomaiset ovat toteuttaneet tärkeimmillä rajanylityspaikoilla valmistelutoimia ja kehittäneet ratkaisuja unionin tullikoodeksin soveltamista varten. Niiden olisi tarvittaessa jatkettava näitä toimia ja niiden viimeistelyä sekä niistä tiedottamista yrityksille, erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset).¹²

A.2 Tavaroiden tuontiin ja vientiin sovellettavat tulli- ja verotussäännöt (tariffit, arvonlisä- ja valmisteverot)

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta on osa EU:n tulliliittoa ja EU:n arvonlisä- ja valmisteveroaluetta.

Sen vuoksi EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliseen tavarakauppaan ei sovelleta tulleja eikä kiintiöitä eikä tavaroiden alkuperää tarvitse osoittaa.

Myös verotusjärjestelmä (alv ja valmisteverot) on sama kuin unionin sisäisessä kaupassa, minkä vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin välisellä rajalla ei tarvita tähän liittyviä tarkastuksia.

---

¹¹ EORI-numero on tunnistenumero, jota kaikkien EU:n ulkopuolella kauppaa käyvien yritysten ja henkilöiden on käytettävä tunnistamista varten kaikissa tullimenettelyissä ja -muodollisuuksissa ja yleensä tietojenvaihdossa tulliviranomaisten kanssa.

¹² Komissio ja jäsenvaltioiden tulliviranomaiset julkaisivat jo Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisvaiheen aikana huomattavan määrän yksityiskohtaisia tiedotteita siitä, miten uusi tulliraja unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä toimii.

1. tammikuuta 2021 alkaen kaupan kohteena olevien tavaroiden alkuperäasema on kuitenkin osoitettava, jos niihin halutaan soveltaa etuuskohtelua EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä mahdollisesti tehtävän sopimuksen nojalla. Jos tavarat eivät täytä alkuperävaatimuksia, niistä peritään tulli, vaikka EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä olisikin voimassa sopimus, jonka mukaan tulleja ja kiintiöitä ei sovelleta. Muutoksia tapahtuu myös EU:n ja sen etuuskohteluun oikeutettujen kumppaneiden välisissä kauppajärjestelyissä, sillä Yhdistyneen kuningaskunnan tuotantopanoksia (sekä aineksia että jalostustoimia) pidetään vastedes ”ei-alkuperäsisältönä”, kun määritetään tällaisia tuotantopanoksia sisältävien tavaroiden etuuskohteluun oikeuttavaa alkuperää. Käytännössä tämä tarkoittaa, että EU:n viejien on arvioitava toimitusketjunsä uudelleen. Ne joutuvat kenties siirtämään tuotantonsa muualle tai vaihtamaan joidenkin tuotantopanosten toimittajaa voidakseen edelleen hyötyä unionin etuuskohtelujärjestelyistä unionin nykyisten etuuskohtelukumppanien kanssa. EU:n etuuskohtelua vaativien unionin tuojien on myös varmistettava, että kolmannen maan viejä pystyy todistamaan, että tavarat täyttävät etuuskohtelun edellyttämät alkuperävaatimukset siirtymäkauden päätyttyä. Lisäksi on huomattava, että etuuskohteluaseman säilyttämiseksi tavaroiden on täytettävä EU:n etuuskohtelusopimukseen sisältyvät suoraan kuljetusta / tavaroiden käsittelemättömyyttä koskevat määräykset, jos tavarakuljetukset tuodaan Yhdistyneen kuningaskunnan alueen kautta tai jos ne pysähtyvät siellä.

Lisäksi tavaroista, jotka tuodaan EU:n arvonlisäveroalueelle Yhdistyneestä kuningaskunnasta, on maksettava arvonlisävero samaan verran kuin kyseisen tavarantoimituksista unionin sisällä. Unionista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vietävät tavarat vapautetaan arvonlisäverosta, jos ne lähetetään tai kuljetetaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, samoin kuin mihin tahansa EU:n ulkopuoliseen määränpähän vietävät tavarat. Tässä tapauksessa vientitavaroiden toimittajan on voitava todistaa, että tavarat ovat poistuneet unionista.

Kuten aina kolmansista maista unioniin tulevan tuonnin yhteydessä, valmisteveron alaisista tavaroista (alkoholijuomat, tupakkatuotteet yms.) on maksettava valmistevero silloin kun tavarat saatetaan markkinoille. Jatkossa Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulevaan tuontiin voitaisiin soveltaa myös polkumyynti-, tasoitustulli- ja suoja-toimenpiteitä kaupan suoja-toimia koskevan EU:n kehyksen mukaisesti.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Kauppiaiden on pystyttävä osoittamaan kaupan kohteena olevien tavaroiden alkuperäasema saadakseen oikeuden etuuskohteluun EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä mahdollisesti tehtävän sopimuksen nojalla. Jos tavarat eivät täytä alkuperävaatimuksia, niihin ei voida soveltaa etuuskohtelukauppaa koskevia järjestelyjä.

EU:n yritysten olisi myös oltava valmiit käsittelemään Yhdistyneen kuningaskunnan sisältöä (tuotantopanoksia ja prosesseja) ”ei-alkuperätootteena” käydessään kauppaa unionin nykyisten etuuskohteluun oikeutettujen kumppanimaiden kanssa, jotta niiden vientiin voidaan edelleen soveltaa unionin vapaakauppasopimukseen perustuvaa etuuskohtelua

siirtymäkauden päätyttyä.¹³ Kun EU:hun tuodaan sellaisissa kolmansissa maissa, joiden kanssa EU:lla on etuuskohtelukauppaa koskevia järjestelyjä, saatuja tavaroita, joihin sisältyy Yhdistyneen kuningaskunnan tuotantopanoksia, myös niitä pidetään siirtymäkauden päätyttyä "ei-alkuperä tuotteina". Yhdistynyt kuningaskunta on suoraa kuljetusta / tavaroiden käsittelemättömyyttä koskevan säännön soveltamisen kannalta vastedes kolmas maa, ja yritysten olisi mukautettava logistiikkansa sen mukaan.

EU:n yritysten olisi perehdyttävä myös asiaa koskeviin alv-menettelyihin ja valmistauduttava niiden soveltamiseen. Niiden olisi tarvittaessa otettava huomioon hallinnollisten velvoitteiden lisääntyminen ja mahdolliset viiveet. Tämä saattaa aiheuttaa merkittäviä muutoksia niiden toimitusketjujen organisointiin ja kirjanpito menettelyihin.

EU:n jäsenvaltioiden viranomaisten olisi valmistauduttava näistä muutoksista aiheutuvaan lisärasitukseen sekä henkilöstömäärän että henkilöstön koulutuksen osalta ja lisättävä tiedottamista erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille.

A.3 Tuotteita koskevat todistukset, luvat ja hyväksynät, sijoittautumisvaatimukset, selosteet ja merkinnät

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin muun muassa tavarakaupan alalla. Tämä tarkoittaa, että tavaroilla voidaan käydä kauppaa Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä vapaasti, ilman tarkastuksia, koska käytössä on yhteinen unionin sääntelykehys, jolla säännellään tavaroiden markkinoille saattamista ja niihin sovellettavia teknisiä sääntöjä, turvallisuus- ja ympäristönormeja sekä vastavuoroista tunnustamista. EU:n toimielimet ja muut elimet, mm. EU:n virastot, valvovat tämän kehyksen moitteetonta toimintaa.

1. tammikuuta 2021 alkaen unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat kaksi erillistä sääntely- ja oikeus aluetta.

Tämä tarkoittaa, että kaikkien unionista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vietävien tavaroiden on oltava Yhdistyneen kuningaskunnan sääntöjen ja vaatimusten mukaisia ja että niille tehdään kaikki tuontiin sovellettavien säännösten mukaiset vaatimustenmukaisuustarkastukset. Vastaavasti kaikkien Yhdistyneestä kuningaskunnasta unioniin tuotavien tavaroiden on oltava unionin sääntöjen ja vaatimusten mukaisia ja niille tehdään kaikki tuontiin sovellettavien säännösten mukaiset vaatimustenmukaisuustarkastukset sen varmistamiseksi, että ne täyttävät turvallisuutta, terveyttä ja muita yleiseen järjestykseen liittyviä tekijöitä koskevat vaatimukset.

Niistä EU:n yrityksistä, jotka nykyisin jakelevat Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevia tuotteita, tulee viejiä tai tuojia niiden tuotteiden osalta, jotka ne saattavat unionin

---

¹³ Tavarantoimittajan ilmoitukset, myös pitkäaikaisilmoitukset, on päivitettävä vastaavasti.

markkinoille. Tämä tarkoittaa, että niiden on noudatettava sovellettavissa unionin säännöissä viejille tai tuojille asetettuja velvoitteita.

Tuotteita koskevat todistukset, luvat ja hyväksynät unionin puolella:

- Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden elinten myöntämät todistukset, luvat ja hyväksynät eivät ole enää voimassa unionin markkinoilla. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että unionin markkinoille ei saa enää saattaa moottoriajoneuvoa, jonka tyyppi hyväksyntä on myönnetty Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Jos unionin lainsäädännössä edellytetään, että jollakin tuotteella – esimerkiksi tietyillä lääkinällisillä laitteilla, koneilla, henkilösuojaimilla tai rakennusalan tuotteilla – on oltava EU:n ilmoitetun laitoksen myöntämä vaatimustenmukaisuustodistus, unionin markkinoille ei saa enää saattaa tuotteita, joilla on jonkin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneen laitoksen myöntämä todistus.
- Jos unionin lainsäädännössä edellytetään, että tuote on rekisteröitävä tietokantaan¹⁴, tuojan on tehtävä rekisteröinti unionissa tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneen valmistajan on nimitettävä tätä varten valtuutettu edustaja.
- Jos unionin lainsäädännössä säädetään, että tiettyjen talouden toimijoiden tai muiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden (esim. kolmansien maiden valmistajien valtuutettujen edustajien tai säännösten noudattamisesta vastaavien vastuuhenkilöiden) on oltava sijoittautuneita unioniin, tällaisia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneita toimijoita ei enää tunnusteta unionissa. Tämä tarkoittaa, että valtuutetun edustajan/vastuuhenkilön on siirryttävä Yhdistyneestä kuningaskunnasta unioniin tai että on nimitettävä uusi valtuutettu edustaja/vastuuhenkilö, joka on sijoittautunut unioniin.
- Unionin markkinoille saatettujen tavaroiden selosteet ja merkinnät, joissa viitataan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneisiin elimiin tai henkilöihin, eivät enää täytä unionin merkintävaatimuksia.

On myös huomattava, että unionin sääntöjä, joissa kielletään joidenkin tavaroiden tuonti / vienti tai rajoitetaan sitä¹⁵ jostakin yleiseen järjestykseen liittyvästä syystä, kuten terveyden, turvallisuuden tai ympäristön suojelemiseksi, sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytävään kauppaan samalla tavoin kuin muiden kolmansien maiden kanssa käytävään kauppaan.

---

¹⁴ Esimerkiksi energiamerkintöjen eurooppalainen tuotetietokanta (EPREL).

¹⁵ Esimerkkinä voidaan mainita jätteet, aseet, ns. kaksikäyttötuotteet, uhanalaisten lajien yksilöt ja tietyt vaaralliset kemikaalit.

Esimerkkejä alakohtaisista vaatimustenmukaisuussäännöistä

Kemialliset tuotteet

1. tammikuuta 2021 alkaen kemikaalien rekisteröintiä, arviointia, lupamenettelyjä ja rajoituksia koskevia unionin sääntöjä (REACH-asetus)¹⁶ ei enää sovelleta Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden valmistajien ja tuottajien rekisteröinnit eivät ole enää voimassa unionissa. Näiden toimijoiden on varmistettava, että unioniin sijoittautunut valmistaja tai tuoja rekisteröi niiden valmistamat ja tuottamat aineet, tai nimitettävä ns. ainoa edustaja aineen rekisteröijäksi EU:ssa.

Myös jatkokäyttäjien on tarkistettava, että niiden käyttämät aineet on rekisteröinyt unioniin sijoittautunut rekisteröijä. Jos näin ei ole, jatkokäyttäjän olisi

- mukautettava toimitusketjua (eli etsittävä vaihtoehtoinen toimittaja)
- selvitettävä, aikooko kyseinen Yhdistyneen kuningaskunnan rekisteröijä nimittää ns. ainoan edustajan unionissa, tai
- rekisteröitävä aine maahantuojan ominaisuudessa.

Terveydenhoitotuotteet (lääkinnälliset laitteet ja ihmisille tai eläimille tarkoitetut lääkkeet)

1. tammikuuta 2021 Yhdistynyt kuningaskunta poistuu lääkkeitä ja lääkinnällisiä laitteita koskevasta unionin sääntelyjärjestelmästä.

Tästä seuraa, että

- kaikkien myyntiluvan haltijoiden täytyy olla sijoittautuneita unioniin
- erän testaus- ja luovuttamispaikkojen on sijaittava unionissa
- kelpoisuusehdot täyttävän lääketurvasta ja erän vapauttamisesta myyntiin vastaavan henkilön on oltava sijoittautunut unioniin (myös tutkimuslääkkeiden osalta)
- unionissa hyväksytyillä kliinisillä lääketutkimuksilla on oltava unioniin sijoittautunut toimeksiantaja tai laillinen edustaja
- tuotetietojen ja merkintöjen on oltava unionin vaatimusten mukaisia, myös silloin kun on kyse Yhdistyneessä kuningaskunnassa myönnetyn myyntiluvan mukaisista lääkkeiden yhteismerkinnöistä
- lääkinnällisten laitteiden sertifiointi on suoritettava unioniin sijoittautuneissa ilmoitetuissa laitoksissa.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

EU:n yritysten, jotka haluavat saattaa tavaroita Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoille, on varmistettava, että ne noudattavat kaikkia Yhdistyneen kuningaskunnan sääntöjä 1. tammikuuta 2021.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) ja Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).

Hyväksyntä- ja sertifiointiprosessien osalta valmistelutoimet olisi pitänyt toteuttaa jo vuonna 2019. Nyt EU:n yritysten olisi tarkistettava, että ne täyttävät vaatimukset hyvissä ajoin ennen 1. tammikuuta 2021.

EU:n jäsenvaltioiden viranomaisten olisi lisättävä tiedotusta erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille.

B. Palvelukauppa

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu EU:n sisämarkkinoihin muun muassa palvelukaupan alalla. Sen ansiosta Yhdistyneen kuningaskunnan yritykset hyötyvät sijoittautumisvapaudesta ja mahdollisuudesta tarjota palveluja missä tahansa EU:n jäsenvaltiossa. Yrityksille on hyötyä myös yhteisestä sääntely- ja valvontaympäristöstä, joka luo kehyksen kansallisten viranomaisten toimenpiteille. Tässä ympäristössä palveluntarjoajille on etua pitkälle kehittyneestä ammattipätevyysien tunnustamista koskevasta järjestelmästä.

Tietyillä unionin tasolla säännellyillä aloilla rajatylittävään palvelujen tarjoamiseen sovelletaan alkuperämaaperiaatetta eli EU:n laajuisen toimiluvan käsitettä. Se tarkoittaa, että missä tahansa jäsenvaltiossa unionin sääntöjen perusteella annettu toimilupa antaa luvanhaltijalle pääsyn koko EU:n sisämarkkinoille, missä sovelletaan yhdenmukaistettuja normeja, teknisiä sääntöjä ja sääntely- ja valvontakehyksiä. Nämä periaatteet luovat perustan tiettyjen palvelujen vapaalle liikkuvuudelle EU:n jäsenvaltioiden välillä esimerkiksi rahoitus-, audiovisuaali- ja liikennealalla.

1. tammikuuta 2021 alkaen unionin perussopimukseen perustuva sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus eivät enää koske unionissa toimivia Yhdistyneen kuningaskunnan yksityishenkilöitä ja yrityksiä, eivätkä myöskään Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivia unionin yksityishenkilöitä ja yrityksiä.

Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten EU:n sisämarkkinakehyksen mukaisesti myöntämät luvat eivät ole enää voimassa unionissa 1. tammikuuta 2021 alkaen. Tästä aiheutuu seurauksia erityisesti rahoituspalvelujen, liikenteen, audiovisuaalisten viestintäpalvelujen ja energiapalvelujen alalla.

Voidakseen toimia unionin markkinoilla Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden yritysten ja ammattihenkilöiden on osoitettava noudattavansa niitä sääntöjä ja menettelyjä, jotka on asetettu edellytykseksi sille, että unionin ulkopuolelle sijoittautuneet ulkomaiden kansalaiset ja/tai yritykset voivat tarjota palveluja unionissa. Niillä on myös oltava tätä tarkoitusta varten vaaditut luvat.¹⁷ Kyseiset vaatimukset on voitu asettaa unionin lainsäädännössä, tai (yleisemmin) kansallisessa lainsäädännössä. Ne perustuvat kuitenkin

---

¹⁷ Tarvittaessa on noudatettava myös maahanmuutto- ja viisumivaatimuksia.

niihin sitoumuksiin, jotka Euroopan unioni on antanut Maailman kauppajärjestön palvelukaupan yleissopimuksen ja tulevasta suhteesta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehtävän sopimuksen nojalla.

Vastaavalla tavalla unioniin sijoittautuneiden EU:n palveluntarjoajien ja ammattihenkilöiden on noudatettava kaikkia Yhdistyneen kuningaskunnan asettamia sääntöjä voidakseen toimia Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

B.1 Rahoituspalvelut

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu EU:n sisämarkkinoihin muun muassa rahoituspalvelujen alalla. Sen ansiosta rahoituspalveluja voidaan vielä toistaiseksi tarjota Yhdistyneestä kuningaskunnasta unioniin, kun käytössä on Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten asianomaista rahoituspalvelujen alaa varten myöntämä toimilupa, joka on voimassa koko unionin alueella. Unionin toimijat voivat puolestaan tarjota rahoituspalveluja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa kotivaltionsa myöntämän toimiluvan nojalla.

1. tammikuuta 2021 alkaen tällaiset toimiluvat, joiden nojalla on mahdollista tarjota palveluja Yhdistyneestä kuningaskunnasta unioniin, eivät kuitenkaan ole enää voimassa. Jatkossa rahoituspalvelujen tarjoaminen Yhdistyneestä kuningaskunnasta unioniin on mahdollista, ellei asianomaisen jäsenvaltion kolmansia maita koskevissa säännöissä toisin säädetä. Näitä palveluja käyttävien unionin yritysten, pankkien ja sijoittajien olisi oltava tietoisia tästä muutoksesta ja valmistauduttava siihen asianmukaisella tavalla. Myös niiden EU:hun sijoittautuneiden toimijoiden, jotka tarjoavat rahoituspalveluja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, olisi valmistauduttava noudattamaan kaikkia asiaa koskevia Yhdistyneen kuningaskunnan sääntöjä.

Tiettyihin unionin säädöksiin perustuvien vastaavuuskehysten nojalla unioni voi helpottaa tiettyä unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusjärjestelmien välistä vuorovaikutusta tunnustamalla, että asiaa koskevat Yhdistyneen kuningaskunnan sääntely- ja valvontajärjestelmät vastaavat asianomaista unionin lainsäädäntöä ja vaatimuksia. Vain osa näistä vastaavuuksista antaa kolmansien maiden yrityksille mahdollisuuden tarjota palvelujaan EU:n asiakkaille. Esimerkkeinä voidaan mainita arvopaperikeskukset ja keskusvastapuolet. Erityisesti sijoituspalveluyrityksille tarkoitettu uusi, entistä parempi vastaavuuskehys tulee voimaan vuoden 2021 puolivälissä. Useimmilla aloilla, kuten vakuutukset, liikepankkien luotonanto tai talletusten vastaanottaminen, vastaavuuskehykset eivät anna kolmansien maiden yrityksille mahdollisuutta tarjota palveluja unionissa. Sen sijaan niissä myönnetään EU:n yrityksille vakavaraisuussääntöihin tai raportointiin liittyviä helpotuksia.

Unionin vastaavuspäätökset eivät anna Yhdistyneelle kuningaskunnalle samoja etuja kuin sisämarkkinat, sillä sisämarkkinoiden ekosysteemiin kuuluvia velvoitteita ja suojatoimia lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Vastaavuspäätökset voidaan

peruuttaa yksipuolisesti milloin tahansa, varsinkin jos kolmansien maiden kehukset poikkeavat unionin kehyksistä niin, että vastaavuuden edellytykset eivät enää täyty.

Koska unionin vastaavuuskehukset ovat yksipuolisia, vastaavuusarviointeja tai mahdollisia vastaavuuspäätöksiä ei käsitellä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytävissä neuvotteluissa. EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoiden nykyiset keskinäiset sidokset edellyttävät, että komissio ottaa vastaavuutta arvioidessaan erityisen tarkkaan huomioon riskit, joita EU:lle voi aiheutua rahoitusvakauden, markkinoiden avoimuuden ja eheyden, sijoittajansuojan ja tasapuolisten toimintaedellytysten suhteen. Lisäksi Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ilmoitus, jonka mukaan se aikoo siirtymäkauden jälkeen poiketa unionin sääntely- ja valvontakehyksistä rahoituspalvelujen alalla, tarkoittaa sitä, että komission on arvioitava Yhdistyneen kuningaskunnan vastaavuutta kullakin alalla ennakoivasti.

Poliittisessa julistuksessa Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tulevaa suhdetta koskevasta kehyksestä¹⁸ todetaan, että osapuolet pyrkivät saattamaan vastaavuutta koskevat arviot päätökseen ennen kesäkuun loppua vuonna 2020.¹⁹ Komissio on toimittanut Yhdistyneelle kuningaskunnalle kyselylomakkeet, jotka kattavat 28 vastaavuusaluetta. Kesäkuun loppuun mennessä oli palautettu vain neljä täytettyä lomaketta. Komissio ei näin ollen voinut saattaa vastaavuusarviointiaan päätökseen kesäkuun loppuun mennessä. Komissio jatkaa arviointeja sittemmin saamiensa lisävastausten pohjalta. Arviointi voi kullakin alalla johtaa joko vastaavuuspäätöksen tekemiseen tai sen tekemättä jättämiseen. Komissio tekee päätökset kattavan arvioinnin pohjalta ottaen huomioon EU:n edun.

Komissio ei ole aloittanut arviointia monilla aloilla joko siksi, että vastaavuus on jo myönnetty²⁰, tai siksi, että EU:n oikeudellinen kehys ei ole vielä täysin valmis. Viimeksi mainituilla aloilla²¹ komissio ei tee vastaavuuspäätöksiä lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä.

---

¹⁸ Poliittinen julistus kehyksestä Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tulevalle suhteelle: tarkistettu teksti sellaisena kuin siitä on sovittu neuvottelijoiden tasolla 17. lokakuuta 2019 (EUVL C 34, 31.1.2020, s. 1–16); ks. erityisesti IV osa "Rahoituspalvelut".

¹⁹ COM(2019) 349 final. Komission tiedonanto *Vastaavuus rahoituspalvelujen alalla*.

²⁰ Vastaavuus on jo myönnetty seuraavilla aloilla:

- asetus (EU) N:o 648/2012 OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (Euroopan markkinarakenneasetus, EMIR), sellaisena kuin se on muutettuna; 1 artiklan 6 kohta – Keskuspankeille ja julkisille elimille myönnetty vapautus
- asetus (EU) 2015/2365 arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä; 2 artiklan 4 kohta – Keskuspankeille myönnetty vapautus
- asetus (EU) N:o 600/2014 rahoitusvälineiden markkinoista; 1 artiklan 9 kohta – Keskuspankeille myönnetty vapautus
- asetus (EU) N:o 596/2014 markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus); 6 artiklan 5 kohta – Keskuspankeille ja julkisille elimille myönnetty vapautus

²¹ - Direktiivi 2004/109/EY – avoimuusdirektiivi – tilinpäätösstandardit; 23 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan ii alakohhta – Yleiset avoimuusvaatimukset
– Direktiivi 2006/43/EY tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta; 45 artiklan 6 kohta – Kolmannen maan standardien ja vaatimusten vastaavuus kansainvälisten tilintarkastusstandardien kanssa

Yhdessä Euroopan keskuspankin, yhteisen kriisinhallitusneuvoston ja Euroopan valvontaviranomaisten kanssa tehdyn analyysin ja rahoituspalveluyritysten toteuttamien valmistelujen perusteella komissio katsoo, että ainoa ala, johon saattaa liittyä rahoitusvakautta koskevia riskejä, on johdannaisten keskusvastapuolimääritys. Sen vuoksi komissio harkitsee ajallisesti rajoitetun vastaavuuspäätöksen tekemistä Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksi tällä alalla, jotta voidaan torjua rahoitusvakauteen mahdollisesti kohdistuvia riskejä lyhyellä aikavälillä.

Tällaisen ajallisesti rajoitetun päätöksen nojalla EU:hun sijoittautuneet keskusvastapuolet voisivat kehittää edelleen valmiuksiaan saattaa loppuun asianomaisia liiketoimia lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. EU:n yleiset selvitysosapuolet puolestaan voisivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet muun muassa vähentämällä systeemistä altistumistaan Yhdistyneen kuningaskunnan markkinainfrastruktuureille.

EU panee parhaillaan täytäntöön uudistettua Euroopan markkinarakenneasetusta (EMIR) unionin kannalta systeemisen tärkeiden määritystoimien valvonnan ja sääntelyn tehostamiseksi. Komissio hyväksyy parhaillaan täytäntöönpanotoimenpiteitä, joissa määritellään kolmansien maiden keskusvastapuolten järjestelmäriski ja tällaisten keskusvastapuolten valvonnan tehostamiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä näiden riskien lieventämiseksi mahdollisesti tarvittavat lisätoimenpiteet.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Vakuutusalan toimijoiden, pankkien, sijoituspalveluyritysten, kauppapaikkojen ja muiden rahoituspalvelujen tarjoajien olisi saatettava valmistelutoimensa päätökseen ja pantava ne täytäntöön viimeistään 31. joulukuuta 2020 ollakseen valmiit niihin muutoksiin, jotka tapahtuvat joka tapauksessa – esimerkiksi siinä tapauksessa, että EU tai Yhdistynyt kuningaskunta ei ole tehnyt vastaavuuspäätöstä niiden toiminta-alalla.

Niiden unionin yritysten, pankkien ja sijoittajien, jotka ovat tällä hetkellä riippuvaisia Yhdistyneen kuningaskunnan palveluntarjoajista, olisi pohdittava, miten tämä voi vaikuttaa

- asetus (EU) N:o 600/2014 rahoitusvälineiden markkinoista; 33 artiklan 2 kohta – Johdannaisten: kaupan toteuttaminen ja määritysvelvollisuus; 38 artiklan 3 kohta – Pääsyn myöntäminen kolmansien maiden kauppapaikoille ja keskusvastapuolille; 47 artiklan 1 kohta – Sijoituspalveluyritykset, jotka tarjoavat sijoituspalveluja EU:n ammattimaisille asiakkaille ja hyväksyttävillä vastapuolilla
- direktiivi 2014/65 rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (rahoitusmarkkinadirektiivi II – uudelleenlaadittu); 25 artiklan 4 kohdan a alakohta – Säännelty markkinatiettyjen rahoitusvälineiden jakelun helpottamiseksi EU:ssa
- asetus (EU) N:o 596/2014 markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus); 6 artiklan 6 kohta – Ilmastotoimia koskeva vapautus
- asetus (EU) N:o 236/2012 lyhyeksi myynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä; 17 artiklan 2 kohta – Markkinatakaustoimintaa koskeva vapautus
- asetus (EU) 2017/1129, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta; 29 artiklan 3 kohta – Esitesäännöt.

niiden toimintaan, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimet valmistautuakseen kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin. Myös niiden EU:hun sijoittautuneiden toimijoiden, jotka tarjoavat rahoituspalveluja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, olisi valmistauduttava noudattamaan kaikkia asiaa koskevia Yhdistyneen kuningaskunnan sääntöjä. Yhdistyneen kuningaskunnan keskusvastapuolten EU:n yleisten selvitysosapuolten ja niiden asiakkaiden olisi toteutettava aktiivisesti toimia valmistautuakseen kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin, muun muassa vähentämällä systeemistä altistumistaan Yhdistyneen kuningaskunnan markkinainfrastruktuureille.

EU:n tason ja kansallisten valvonta- ja sääntelyviranomaisten on jatkettava vuoropuhelua sidosryhmien kanssa sen varmistamiseksi, että kaikki tarvittavat valmiustoimet toteutetaan vuoden 2020 loppuun mennessä.

B.2 Liikennepalvelut

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu EU:n sisämarkkinoihin muun muassa liikennepalvelujen alalla. Sen ansiosta rautatieliikenteen, lentoliikenteen ja maanteiden tavaraliikenteen palveluja voidaan toistaiseksi tarjota kaikkialla Euroopan unionissa, kunhan liikenteenharjoittajalla on tätä varten yksi ainoa lupa, jonka on myöntänyt jokin jäsenvaltio. Siirtymäkauden aikana tästä hyötyvät myös Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivat unionin liikenteenharjoittajat.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistyneen kuningaskunnan yritykset eivät voi enää tarjota liikennepalveluja unionissa osana sisämarkkinoita. Ne mahdollisuudet ja edellytykset, joiden perusteella unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan liikenteenharjoittajat voivat jatkossa tarjota palvelujaan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä, määräytyvät pitkälti sen mukaan, millaiseen lopputulokseen tulevaa suhdetta koskevissa neuvotteluissa päästään liikenteen osalta.

Joka tapauksessa on selvää, että **1. tammikuuta 2021 alkaen** Yhdistyneen kuningaskunnan rautatieyrityksille myöntämät toimiluvat eivät ole enää voimassa unionissa. Myöskään Yhdistyneessä kuningaskunnassa veturinkuljettajille myönnetyt todistukset ja lupakirjat eivät enää kelpaa veturien ja junien kuljettamiseen EU:n rautateillä.

Jos unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan rautatieyritykset haluavat tarjota rajatylittäviä palveluja unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä, niiden on noudatettava sekä unionissa että Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovellettavia oikeudellisia vaatimuksia. Nämä vaatimukset koskevat rautatieyrityksen toimilupaa ja turvallisuustodistusta, liikkuvaa kalustoa koskevia lupia sekä henkilöstön (veturinkuljettajien) lupakirjoja. Asianomaisten sidosryhmien on sen vuoksi varmistettava, että niillä on Euroopan unionissa voimassa olevat lupakirjat rajatylittävien palvelujen unionin alueella toteutettavia osuuksia varten ja vastaavasti Yhdistyneessä kuningaskunnassa voimassa olevat lupakirjat Yhdistyneen kuningaskunnan alueella toteutettavia osuuksia varten.

Joka tapauksessa on selvää, että **1. tammikuuta 2021 alkaen lentoliikenteen harjoittajat**, joilla on Yhdistyneen kuningaskunnan lupaviranomaisen myöntämä toimilupa matkustajien, postin ja/tai rahdin kuljettamiseen lentoteitse korvausta vastaan, eivät voi enää tarjota lentoliikenteen palveluja unionissa.

EU:n lentoliikenteen harjoittajien ja lentoturvallisuustodistusten haltijoiden on varmistettava, että ne täyttävät myös jatkossa unionin vaatimukset, jotka koskevat muun muassa lentoyhtiöiden pääasiallista toimipaikkaa ja EU:n enemmistöomistusta ja määräysvaltaa sekä ilmailun turvallisuutta koskevaa unionin säännöstöä.

Lisäksi on selvää, että **1. tammikuuta 2021 alkaen** Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneilla maantieliikenteen harjoittajilla ei ole enää toimilupaa unionissa. Sen vuoksi ne eivät voi enää hyödyntää tällaiseen toimilupaan perustuvaa automaattista oikeutta päästä sisämarkkinoille ja sen myötä EU:n liikenteenharjoittajille kuuluvaa oikeutta liikennöidä ja kuljettaa tavaroita kaikkialla unionissa.

Se, millaiset pääsyoikeudet unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan liikenteenharjoittajilla on jatkossa toistensa markkinoille, riippuu unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä käytävien neuvottelujen tuloksesta. Jos sopimukseen ei päästä, liikenteenharjoittajilla on käytössään Euroopan liikenneministerikonferenssin (ECMT) kehukseen perustuva rajoitettu kiintiö toisen osapuolen alueella tapahtuvaa liikennöintiä varten.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Kaikkien kuljetusliikkeiden, jotka harjoittavat liikennettä unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä, on varmistettava, että ne noudattavat unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan lupavaatimuksia 1. tammikuuta 2021 alkaen.

Lento- ja maantieliikenteen harjoittajien oikeudet harjoittaa liikennettä unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä riippuvat pitkälti Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytävien neuvottelujen tuloksesta.

Liikenteenharjoittajien on joka tapauksessa varauduttava rajamuodollisuuksien muutoksiin Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välisellä rajalla²². EU:n jäsenvaltioiden viranomaisten olisi tehostettava etenkin pk-yrityksille suunnattuja tiedotustoimia, joissa kerrotaan paitsi erityisesti liikennettä koskevista alakohtaisista säännöistä myös siitä, miten rajamuodollisuudet jatkossa vaikuttavat kuljetus- ja logistiikkayrityksiin sekä matkustajiin ja rajatyöntekijöihin. Tämä koskee myös henkilöille tehtäviä rajatarkastuksia, joiden yhteydessä tarkistetaan maahantuloa ja oleskelua koskevien vaatimusten täyttyminen, sekä passin leimaamista ja mahdollisia viisumivaatimuksia.

---

²² Lukuun ottamatta Pohjois-Irlantia, johon Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla sovelletaan edelleen tiettyjä unionin sääntöjä, jotta vältetään tullitarkastukset ja -valvonta Irlannin saarella.

B.3 Audiovisuaalialan palvelut

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu EU:n sisämarkkinoihin muun muassa audiovisuaalialan palvelujen alalla. Sen ansiosta sovelletaan toistaiseksi alkuperämaaperiaatetta, jonka mukaan kaikki jäsenvaltioihin sijoittautuneet palveluntarjoajat, jotka noudattavat kyseisen valtion kansallisen sääntelyviranomaisen sääntöjä, voivat vastaanottaa audiovisuaalisia mediapalveluja muista jäsenvaltioista ja lähettää sisältöä mihin tahansa toiseen jäsenvaltioon hakematta tähän erikseen lupaa kyseiseltä toiselta jäsenvaltiolta.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet yritykset eivät voi enää hyödyntää tätä audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin alkuperämaaperiaatetta.

Sen seurauksena Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden audiovisuaalisia mediapalveluja tarjoavien yritysten on noudatettava kunkin sellaisen jäsenvaltion sääntöjä, jonka alueella ne haluavat tarjota palvelujaan.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden audiovisuaalisia mediapalveluja tarjoavien yritysten, jotka tarjoavat tällaisia palveluja unionissa, olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne noudattavat kaikkien niiden jäsenvaltioiden kansallisia sääntöjä, joiden alueella ne aikovat tarjota palveluja. EU:n palveluntarjoajat, jotka haluavat tarjota palveluja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, on noudatettava Yhdistyneen kuningaskunnan sääntöjä.

B.4 Ammattipätevyyden tunnustaminen

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu EU:n sisämarkkinoihin muun muassa sijoittautumisvapauden, henkilöiden vapaan liikkuvuuden sekä palvelujen tarjoamisen vapauden osalta. Sen ansiosta Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin kansalaiset, joilla on Yhdistyneessä kuningaskunnassa hankittu ammattipätevyys, voivat saada sen tunnustettua muissa EU:n jäsenvaltioissa helpommin (joissakin tapauksissa automaattisesti). Näin esimerkiksi lääkärit, sairaanhoitajat, hammaslääkärit, apteekkarit, eläinlääkärit, lakimiehet, arkkitehdit ja insinöörit voivat liikkua ja tarjota palvelujaan kaikkialla Euroopan unionissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa vielä siirtymäkauden ajan.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistynyt kuningaskunta ei enää kuulu ammattipätevyyden tunnustamista koskevien unionin sääntöjen piiriin. Tämä tarkoittaa, että EU:n jäsenvaltiossa hankitun ammattipätevyyden tunnustaminen Yhdistyneessä kuningaskunnassa tapahtuu Yhdistyneen kuningaskunnan sääntöjen mukaisesti.

Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset (riippumatta siitä, missä he ovat hankkineet pätevyytensä) ja ne unionin kansalaiset, jotka ovat hankkineet pätevyytensä Yhdistyneessä

kuningaskunnassa, joutuvat hakemaan sen tunnustamista haluamassaan jäsenvaltiossa niiden sääntöjen perusteella, joita kyseisessä maassa siirtymäkauden päättymisen jälkeen sovelletaan kolmansien maiden kansalaisiin ja/tai kolmansissa maissa hankittuihin ammattipätevyyksiin.²³

Neuvoja yksityishenkilöille, yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Asianomaisten olisi haettava Yhdistyneessä kuningaskunnassa hankitun ammattipätevyyden tunnustamista unionissa ennen 1. tammikuuta 2021 ollakseen valmiina siirtymäkauden päättymiseen. Yritysten olisi otettava päätöksissään huomioon, että siirtymäkauden päätyttyä tällaista tunnustamista on tammikuusta 2021 alkaen haettava asianomaisessa jäsenvaltiossa niiden sääntöjen perusteella, joita kyseisessä maassa sovelletaan kolmansien maiden kansalaisiin ja/tai kolmansissa maissa hankittuihin ammattipätevyyksiin.

C. Energia

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta on osa EU:n yhdenmetyjä energiemarkkinoita. Sen vuoksi EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan energiatuotteiden kauppaa sähkön ja kaasun yhdysjohtojen ja -putkien kautta hallinnoidaan toistaiseksi unionin alustojen kautta.

1. tammikuuta 2021 alkaen voidaan toki edelleen käyttää näitä yhdysjohtoja ja -putkia, mutta Yhdistynyt kuningaskunta ei enää osallistu kyseisten unionin alustojen toimintaan. Niiden sijasta rajayhdysjohtojen kautta käytävässä sähkökaupassa Ison-Britannian kanssa käytetään muita vararatkaisuja²⁴. Näin voidaan turvata sähkökaupan jatkuminen, mutta ei yhtä tehokkaasti kuin sisämarkkinoilla nykyään.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Yritysten ja jäsenvaltioiden viranomaisten olisi otettava huomioon, että sähköyhdysjohtojen kautta tapahtuvaa kauppaa Ison-Britannian kanssa ei enää 1. tammikuuta alkaen käydä unionin alustojen kautta, vaan siitä tulee osa kolmansien maiden kanssa toteutettavia energiavirtoja. Asianomaisten sidosryhmien olisi harkittava tarvittavia toimenpiteitä mukautuakseen uuteen sääntely-ympäristöön.

---

²³ Henkilöt, jotka kuuluvat erosopimuksen toisen osan soveltamisalaan, hyötyvät kuitenkin edelleen EU:n sisämarkkinasäännöistä niiden tunnustamismenettelyjen osalta, jotka ovat vireillä 31. joulukuuta 2020.

²⁴ Tämä ei koske Pohjois-Irlannin ja Irlannin välisiä sähkörajayhdysjohtoja, koska erosopimuksen 9 artiklan nojalla Pohjois-Irlanti osallistuu edelleen yhdenmetyihin sähkömarkkinoihin Irlannin saarella.

D. Matkustaminen ja matkailu

Henkilöille tehtävät tarkastukset²⁵

Siirtymäkauden ajan Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia kohdellaan unionin kansalaisina. Sen vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset voivat toistaiseksi hyötyä vapaasta liikkuvuudesta matkustaessaan unioniin ja Schengen-alueelle.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia kohdellaan kuitenkin kolmansien maiden kansalaisina, kun he matkustavat unioniin ja Schengen-alueelle, ja heille tehdään Schengen-alueen rajalla perusteelliset tarkastukset. Tämä tarkoittaa, että suunniteltu oleskelu EU:n jäsenvaltioiden alueella voi kestää enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten on täytettävä kolmansien maiden kansalaisia koskevat maahantulon edellytykset. He eivät myöskään voi enää käyttää rajanylityksen yhteydessä EU:n/ETA:n/Sveitsin kansalaisille varattuja kaistoja, koska ne on tarkoitettu vapaan liikkuvuuden piiriin kuuluville henkilöille.

Viisumivaatimukset

Siirtymäkauden ajan Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia kohdellaan unionin kansalaisina. Tämä tarkoittaa, että heiltä ei vaadita viisumia unioniin saapumista varten esimerkiksi Schengen-alueen rajalla.

EU:n viimeaikaisilla valmistautumistoimilla on varmistettu, että Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset voivat myös **1. tammikuuta 2021 jälkeen** ylittää unionin ulkorajan ilman viisumia, kun kyseessä on lyhytaikainen oleskelu (enintään 90 päivää 180 päivän jakson aikana). Viisumivapaus ei kuitenkaan tarkoita oikeutta työskennellä unionissa. Se edellyttää myös vastavuoroisuutta, samoin kuin vastaavat järjestelyt muiden kolmansien maiden kanssa, eli se voidaan keskeyttää, jos Yhdistynyt kuningaskunta alkaisi vaatia unionin kansalaisilta viisumin lyhytaikaista oleskelua varten.

Viisumisäännöt muuttuvat myös tiettyjen Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvien kolmansien maiden kansalaisten osalta heidän matkustaessaan unioniin. Esimerkiksi Yhdistyneen kuningaskunnan oleskelulupa-asiakirjan haltijalta vaaditaan 1. tammikuuta 2021 alkaen lentokentän kauttakulkuviisumi unionissa, eikä Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvilla koululaisilla ole enää automaattista viisumivapautusta unioniin suuntautuvien kouluretkien yhteydessä.

Matkustaminen lemmikkien kanssa

---

²⁵ Tämä henkilöille tehtäviä tarkastuksia käsittelevä jakso ei koske matkustamista Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin välillä, sillä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti voivat jatkaa keskinäisiä järjestelyjä, jotka liittyvät henkilöiden liikkumiseen niiden alueiden välillä, jäljempänä 'yhteinen matkustusalue', kunnioittaen samalla kaikilta osin luonnollisille henkilöille unionin oikeudessa annettuja oikeuksia.

Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvat lemmikkieläinten omistajat voivat vielä siirtymäkauden ajan käyttää EU:n lemmikkieläinpassia, joka helpottaa matkustamista unioniin lemmikkieläinten kanssa.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvan lemmikkieläimen omistajan lemmikkieläinpassi ei kuitenkaan ole enää pätevä matkustusasiakirja Yhdistyneestä kuningaskunnasta EU:n jäsenvaltioihin matkustamista varten. Unioni määrittää Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulevien matkustajien mukana saapuviin lemmikkieläimiin sovellettavat vaatimukset.

Ajokortit

Siirtymäkauden aikana sovelletaan unionin lainsäädäntöä, jonka nojalla missä tahansa jäsenvaltiossa myönnetty ajokortit tunnustetaan kaikkialla unionissa. Näin ollen Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämän ajokortin haltijat voivat edelleen ajaa EU:ssa ilman muita asiakirjoja.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistyneessä kuningaskunnassa myönnettyjä ajokortteja ei kuitenkaan enää tunnusteta vastavuoroista tunnustamista koskevan unionin lainsäädännön nojalla. Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämien ajokorttien tunnustamista säännellään kussakin jäsenvaltiossa erikseen. Niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat vuonna 1949 tehdyn Geneven tieliikennesopimuksen osapuolia, sovelletaan kyseistä yleissopimusta. Lisätietoja on pyydettävä asianomaisen jäsenvaltion vastuuviranomaisilta.

Verkkovierailut

Siirtymäkauden ajan verkkovierailuja (*roaming*) koskevaa unionin lainsäädäntöä sovelletaan myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Tämä tarkoittaa, että verkkovierailuista asuinmaan ulkopuolella ei peritä ylimääräisiä maksuja.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistyneen kuningaskunnan kuluttajat eivät kuitenkaan voi enää käyttää verkkovierailupalveluja unionissa kotimaan hinnoilla eikä tätä oikeutta ole myöskään unionin kuluttajilla heidän matkustaessaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Sekä Yhdistyneen kuningaskunnan että EU:n matkaviestinoperaattorit voivat siis periä verkkovierailuasiakkailtaan lisämaksuja.

Matkustajien oikeudet

Matkustajiin, jotka saapuvat Yhdistyneestä kuningaskunnasta johonkin EU:n jäsenvaltioon, sovelletaan edelleen siirtymäkauden ajan lento-, juna-, linja-auto- ja laivamatkustajien oikeuksia koskevaa unionin lainsäädäntöä, joka kattaa myös vammaisille ja liikuntarajoitteisille matkustajille annettavan avun, riippumatta siitä, onko liikenteenharjoittaja sijoittautunut Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vai unioniin.

1. tammikuuta 2021 alkaen matkustajien suojelutaso unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä muuttuu. Liikennemuodosta riippuen matkustajat eivät enää

välttämättä voi vedota matkustajien oikeuksia koskeviin EU-sääntöihin matkustaessaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tai Yhdistyneestä kuningaskunnasta.

Neuvoja yksityishenkilöille, yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Matkustajien olisi otettava huomioon muutokset, jotka koskevat rajatarkastuksia, viisumivaatimuksia, lemmikkieläinpasseja, ajokortteja ja verkkovierailumaksuja, kun he matkustavat Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta.

Matkailupalveluja tarjoavien yritysten olisi perehdyttävä näihin muutoksiin ja mukautettava tarvittaessa menettelyjään.

Kansallisten viranomaisten on varmistettava, että rajanylityspaikoilla on riittävästi henkilöstöä, ja tarvittaessa mukautettava infrastruktuuria. Viranomaisten olisi myös varmistettava, että matkustajille tiedotetaan riittävästi heidän oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskevista muutoksista.

E. Liikkuvuus ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittaminen

Siirtymäkauden ajan Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset hyötyvät edelleen henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta unionissa. Myös unionin kansalaiset voivat edelleen käyttää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen ja muuttaa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan työskentelyä, opiskelua tai yrityksen perustamista varten. Tällöin sovelletaan kaikkia sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevia unionin sääntöjä, ja erosopimuksen nojalla niitä sovelletaan myös siirtymäkauden päättymisen jälkeen niihin, jotka olivat ennen siirtymäkauden päättymistä ns. rajatylittävässä tilanteessa, johon liittyvät sekä Yhdistynyt kuningaskunta että Euroopan unioni. Erosopimuksella suojataan myös Yhdistyneessä kuningaskunnassa siirtymäkauden päättyessä laillisesti asuvien unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä sekä jossakin EU:n jäsenvaltiossa siirtymäkauden päättyessä laillisesti asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten sekä heidän perheenjäsentensä oleskeluun ja työntekoon liittyviä oikeuksia.²⁶

1. tammikuuta 2021 alkaen vapaa liikkuvuus EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä lakkaa. Tämä vaikuttaa siihen, millä edellytyksin ne unionin kansalaiset, jotka eivät kuulu erosopimuksen soveltamisalaan, voivat oleskella Yhdistyneessä kuningaskunnassa pidempiä aikoja. Tämä koskee esimerkiksi opiskelijoita, työntekijöitä, eläkeläisiä ja heidän perheenjäseniään. Kaikkien näiden henkilöiden maahantuloon sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan maahanmuuttolainsäädäntöä. Kun Yhdistyneen kuningaskunnan yritykset haluavat rekrytoida unionin kansalaisia, niiden on noudatettava Yhdistyneen kuningaskunnan sääntöjä, joita ei nykyisin sovelleta unionin järjestelmän puitteissa. Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten maahantuloon EU:n alueelle sovelletaan unionin

---

²⁶ Unionin kansalaisten on haettava Yhdistyneessä kuningaskunnassa EU:n oleskelustatusjärjestelmän mukaista pysyvää tai väliaikaista oleskelulupaa ("settled" tai "pre-settled" -status), paitsi jos heillä on Irlannin kansalaisuus.

ja jäsenvaltioiden maahanmuuttolainsäädäntöä, paitsi jos he kuuluvat erosopimuksen soveltamisalaan. Kun EU:n yritykset haluavat rekrytoida Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia, niiden on noudatettava unionin ja asianomaisen jäsenvaltion kolmansien maiden kansalaisiin soveltamia sääntöjä.

Ne unionin kansalaiset, jotka muuttavat Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sen soveltaman uuden järjestelmän puitteissa, eivät enää kuulu nykyisen unionin sääntöihin perustuvan sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen piiriin. Sama koskee EU:hun muuttavia Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia, paitsi jos heihin sovelletaan kolmansien maiden kansalaisiin sovellettavia unionin erityissääntöjä. Nykyisenkaltaista unionin sääntöihin perustuvaa kattavaa rajatylittävää sosiaaliturvaa ei jatkossa ole, koska unionin sääntöjä ei enää sovelleta. Myös Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa mahdollisesti tehtävässä tuleva suhdetta koskevassa sopimuksessa määrättäisiin vain tietyistä sosiaaliturvaoikeuksista. Se, millaisia sääntöjä esimerkiksi terveydenhoitokustannuksiin tai eläkeoikeuksiin jatkossa sovelletaan, riippuu unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tuleva suhdetta koskevien neuvottelujen tuloksesta.

F. Yhtiöoikeus ja yksityisoikeus

F.1 Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyt yritykset

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta on osa EU:n sisämarkkinoita muun muassa sijoittautumisvapautta koskevan perusoikeuden osalta. Sen ansiosta yritys voidaan esimerkiksi rekisteröidä Yhdistyneessä kuningaskunnassa, vaikka sen keskushallinto tai päätoimipaikka olisi jossakin EU:n jäsenvaltiossa.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistyneessä kuningaskunnassa perustetut yritykset ovat kolmansien maiden yrityksiä eikä niitä enää tunnusteta automaattisesti SEUT-sopimuksen 54 artiklan nojalla. Tunnustamiseen sovelletaan vastedes kolmansien maiden yritysten tunnustamista koskevaa jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä.

Yhdistyneessä kuningaskunnassa perustettujen yritysten EU:n jäsenvaltioissa toimivat sivuliikkeet ovat kolmansien maiden yritysten sivuliikkeitä. Unionissa toimivat Yhdistyneen kuningaskunnan yritysten tytäryhtiöt ovat periaatteessa EU:n yrityksiä, ja niihin sovelletaan edelleen kaikkia unionin ja kansallisen lainsäädännön asiaankuuluvia säännöksiä.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Jos Yhdistyneessä kuningaskunnassa perustetut yritykset haluavat siirtyä EU:n yrityksiä, niiden olisi toteutettava kaikki tätä varten tarvittavat toimenpiteet jossakin EU:n jäsenvaltiossa.

F.2 Sopimukseen perustuva lainvalinta

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu joiltain osin Euroopan yksityisoikeuden alueeseen²⁷. Sen ansiosta Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuimissa siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetut tuomiot voidaan tätä nykyä panna nopeasti täytäntöön unionissa. Käytännössä kauppasopimuksissa usein määrätään, että riita-asiat on ratkaistava Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuimissa.

1. tammikuuta 2021 alkaen lakataan soveltamasta niitä unionin sääntöjä, jotka siirtymäkauden ajan ovat helpottaneet EU:ssa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa annettujen tuomioiden rajatylittävää tunnustamista ja täytäntöönpanoa.²⁸ Jos Yhdistynyt kuningaskunta siirtymäkauden päätyttyä liittyy oikeuspaikkasopimuksista vuonna 2005 tehtyyn Haagin yleissopimukseen, kyseistä yleissopimusta sovellettaisiin ainoastaan sellaisten tuomioiden tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon, jotka on annettu Yhdistyneen kuningaskunnan liittymisen jälkeen tehdyissä yksinomaisissa oikeuspaikkasopimuksissa toimivaltaisiksi nimetyissä tuomioistuimissa. Tämä tarkoittaa sitä, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa annettujen tuomioiden tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon sovelletaan toistaiseksi sen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä, jossa tunnustamista tai täytäntöönpanoa haetaan.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Kaikkia yrityksiä kehoitetaan ottamaan tämä tilanne huomioon, kun ne tekevät kansainvälistä lainkäyttövaltaa koskevia sopimusvalintoja.

Yritysten olisi oltava tietoisia siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuimissa annettuja tuomioita ei enää välttämättä voida panna täytäntöön unionissa yhtä nopeasti kuin nykyään.

G. Muita näkökohtia: Data, digitaaliset näkökohdat ja teollis- ja tekijänoikeudet

G.1. Teollis- ja tekijänoikeudet

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyt kuningaskunta on osa EU:n sisämarkkinoita. EU-tavaramerkin kaltaisen teollis- ja tekijänoikeuden haltija ei näin ollen voi tänä aikana vastustaa tavaroiden lähetystä Yhdistyneestä kuningaskunnasta unioniin vetoamalla tällaiseen tavaramerkkiin, mikäli tavarat on saatettu Yhdistyneen kuningaskunnan

---

²⁷ Yhdistynyt kuningaskunta soveltaa edelleen siirtymäkauden ajan oikeus- ja sisäasioita koskevaa unionin politiikkaa. Sillä on kuitenkin ollut oikeus jättäytyä halutessaan joiltain osin sen ulkopuolelle, minkä vuoksi se ei ole milloinkaan osallistunut tiettyihin siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskeviin välineisiin.

²⁸ On myös huomattava, että 1. tammikuuta 2021 alkaen EU:n verkkovälitteistä riidanratkaisuforumia ei voida enää käyttää tuomioistuinten ulkopuolisessa riidanratkaisussa silloin kun riita-asian osapuolina ovat unionissa asuvat kuluttajat ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet kauppiat.

markkinoille kyseistä tavaramerkkiä käyttäen sen haltijan toimesta tai tämän suostumuksella (tekijänoikeuksiin liittyvien oikeuksien sammumisen periaate) ja päinvastoin.

1. tammikuuta 2021 alkaen unionissa toimivat kauppiat eivät voi enää vedota oikeudenhaltijoiden oikeuksien sammumiseen hankkiessaan tuotteita Yhdistyneestä kuningaskunnasta.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Yritysten, jotka harjoittavat rinnakkaistuontia Yhdistyneestä kuningaskunnasta, olisi tarkistettava liiketoimintajärjestelyjään.

Lisäksi on otettava huomioon, että vaikka voimassa olevien EU:n yhtenäisten teollis- ja tekijänoikeuksien suoja (EU-tavaramerkit, yhteisömallit, yhteisön kasvinjalostajanoikeudet ja maantieteelliset merkinnät) säilyy erosopimuksen nojalla, **1. tammikuuta 2021 alkaen** uusien yhtenäisten oikeuksien maantieteellinen soveltamisala on suppeampi, sillä niillä ei enää ole vaikutusta Yhdistyneessä kuningaskunnassa.²⁹

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Asianomaisten sidosryhmien olisi tarvittaessa toteutettava toimenpiteet, joilla varmistetaan tulevien teollis- ja tekijänoikeuksien suoja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

G.2. Tietojen siirrot ja tietosuoja

Siirtymäkauden ajan Yhdistynyttä kuningaskuntaa sitoo unionin tietosuojalainsäädäntö. Näin ollen tänä aikana henkilötietoja voidaan siirtää unionista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan rajoituksetta.

1. tammikuuta 2021 alkaen henkilötietojen siirtoja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan voidaan jatkaa, mutta niissä on noudatettava henkilötietojen siirtoa kolmansiin maihin koskevia unionin sääntöjä ja suojatoimia, jotka on vahvistettu EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa³⁰ ja lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetussa direktiivissä³¹.

Yleisen tietosuoja-asetuksen V luvussa säädetään useista välineistä, joilla varmistetaan, että unionissa taattua yksilöiden suojelun tasoa ei heikennetä siirrettäessä henkilötietoja kolmansiin maihin. Euroopan unioni voi muun muassa tehdä tietosuojan riittävyttä koskevan yksipuolisen päätöksen mainitun asetuksen 45 artiklan perusteella, jos se katsoo, että kyseinen kolmas maa tarjoaa riittävän tietosuojan tason.

---

²⁹ Voimassa olevat yhtenäiset oikeudet turvataan Yhdistyneessä kuningaskunnassa erosopimuksen 54 ja 57 artiklan nojalla muuntamalla ne Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuksiksi.

³⁰ Asetus (EU) 2016/679, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1594051658864&uri=CELEX:32016R0679>

³¹ Direktiivi (EU) 2016/680, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016L0680>

Kuten poliittisessa julistuksessa³² korostetaan, EU pyrkii kaikin tavoin saattamaan päätökseen Yhdistyneen kuningaskunnan tietosuojajärjestelmän arvioinnin vuoden 2020 loppuun mennessä ja mahdollisesti hyväksymään päätöksen, jos Yhdistynyt kuningaskunta täyttää sovellettavat edellytykset. Komissio tekee tätä arviointia parhaillaan, ja se on järjestänyt useita teknisiä kokouksia Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa kerätäkseen tietoja prosessin tueksi. Yhdistyneessä kuningaskunnassa puolestaan vahvistettiin tietosuojalailla EU:n jäsenvaltioiden järjestelmien tarjoaman tietosuojan tason riittävyys vuoden 2024 loppuun saakka, johon mennessä asiaa on tarkasteltava uudelleen.

Neuvoja yrityksille ja jäsenvaltioiden viranomaisille

Yritysten ja julkishallintojen olisi toteutettava tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että kaikki Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tehtävät henkilötietojen siirrot ovat unionin tietosuojalainsäädännön mukaisia, riippumatta siitä, minkä vaihtoehdon mukaan riittävyyttä koskeva unionin päätös Yhdistyneen kuningaskunnan osalta tehdään. Yhdenmukaisuus lainsäädännön kanssa voidaan saavuttaa ottamalla käyttöön yleisessä tietosuoja-asetuksessa vahvistetut asianmukaiset suojatoimet, mukaan lukien yritystä koskevat sitovat säännöt, tai vahvistamalla erityisiä poikkeuksia.

G.3. .eu-verkkotunnukset

Siirtymäkauden ajan .eu-alue-tunnuksia koskevaa unionin lainsäädäntöä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet yritykset ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset ja asukkaat voivat tänä aikana edelleen rekisteröidä .eu-verkkotunnuksia ja pitää sellaisia hallussaan.

1. tammikuuta 2021 alkaen yritykset, jotka ovat sijoittautuneet Yhdistyneeseen kuningaskuntaan mutta eivät Euroopan unioniin, ja Yhdistyneen kuningaskunnan asukkaat, jotka eivät ole EU:n kansalaisia, eivät voi enää rekisteröidä .eu-verkkotunnuksia tai pitää sellaisia hallussaan.

Jos .eu-verkkotunnuksen haltijat eivät pysty osoittamaan, että heillä tai niillä on edelleen oikeus tällaisen verkkotunnuksen hallintaan, verkkotunnukset suljetaan³³ siirtymäkauden päätyttyä. Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvat EU:n kansalaiset voivat kuitenkin hallita .eu-verkkotunnuksia ja rekisteröidä uusia myös siirtymäkauden päätyttyä.

H. Euroopan unionin tekemät kansainväliset sopimukset

Siirtymäkauden ajan Euroopan unionin tekemät kansainväliset sopimukset sitovat edelleen Yhdistynyttä kuningaskuntaa. Euroopan unioni on lisäksi ilmoittanut kansainvälisille

---

³² Poliittinen julistus kehyksestä Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tulevalle suhteelle: tarkistettu teksti sellaisena kuin siitä on sovittu neuvottelijoiden tasolla 17. lokakuuta 2019 (EUVL C 34, 31.1.2020, s. 1–16); ks. tietosuoja koskeva I osan I kohdan B alakohta.

³³ Suljettu verkkotunnus lakkaa toimimasta. Se ei enää tue aktiivisia palveluja, kuten verkkosivustoja tai sähköpostiviestejä.

kumppaneilleen, että näitä sopimuksia sovellettaessa Yhdistynyttä kuningaskuntaa kohdellaan siirtymäkauden aikana unionin jäsenvaltiona.

1. tammikuuta 2021 alkaen Yhdistynyt kuningaskunta ei enää kuulu unionin tai sen puolesta toimivien jäsenvaltioiden taikka unionin ja sen jäsenvaltioiden yhdessä tekemien sopimusten soveltamisalaan. Euroopan unioni on ilmoittanut kansainvälisille kumppaneilleen Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisen vaikutuksista verbaalinootilla³⁴, jonka se lähetti niille erosopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

Tämän seurauksena Yhdistynyt kuningaskunta, mukaan lukien sen kansalaiset ja talouden toimijat, eivät voi enää hyötyä unionin tekemistä sadoista kansainvälisistä sopimuksista, kuten vapaakauppasopimuksista, vastavuoroista tunnustamista koskevista sopimuksista, eläinlääkintäalan sopimuksista tai lentoliikennettä ja lentoturvallisuutta koskevista kahdenvälisistä sopimuksista. Unioniin sijoittautuneet yritykset hyötyvät luonnollisesti kaikista voimassa olevista unionin tekemistä kansainvälisistä sopimuksista.

Tämä ei vaikuta Yhdistyneen kuningaskunnan asemaan suhteessa sellaisiin monenvälisiin sopimuksiin, joissa se on osapuolena itsenäisesti. Yhdistynyt kuningaskunta jatkaa esimerkiksi Maailman kauppajärjestön jäsenenä itsenäisesti, ja se kuuluu asiaa koskevien Maailman kauppajärjestön sopimusten soveltamisalaan erityisesti tavaroiden, palvelujen ja teollis- ja tekijänoikeuksien kaupan osalta tekemiensä myönnytysten ja sitoumusten osalta.

---

³⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/model-note-verbale-international-partners_en.pdf

III. Valmistautuminen kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin

Tämän tiedonannon II osassa esitetyt muutokset tapahtuvat joka tapauksessa riippumatta siitä, onko Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä tehty 31. joulukuuta 2020 mennessä kunnianhimoista tulevaa kumppanuutta koskeva sopimus vai ei.

On kuitenkin selvää, että jos sopimukseen ei päästä, häiriöt olisivat kauaskantoisempia kuin II osassa esitetyt muutokset. Jos sopimukseen ei päästä, kummankin osapuolen suosituimmuustulleja sovellettaisiin toisen osapuolen vientiin. Tämä tarkoittaisi sitä, että Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tuotaviin tavaroihin sovellettaisiin EU:n yhteistä tullitariffia, kun taas unionista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tuotaviin tavaroihin sovellettaisiin Yhdistyneen kuningaskunnan tariffeja³⁵.

Tässä tiedonannossa ei pyritä millään tavoin ennakoimaan Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä käytävien neuvottelujen tulosta, vaan siinä keskitytään pääasiassa kysymyksiin, joista ei tällä hetkellä neuvotella. Komissio on tietoinen siitä, että tilanne aiheuttaa huomattavaa epävarmuutta julkishallinnoille, kansalaisille, yrityksille ja muille talouden ja yhteiskunnan sidosryhmille. Epävarmuus liittyy muun muassa siihen, mitä tapahtuu Yhdistyneen kuningaskunnan mahdolliselle osallistumiselle Erasmus+ -ohjelmaan ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan tammikuusta 2021 alkaen. Vain käynnissä olevien neuvottelujen tulokset voivat poistaa tällaiset epävarmuustekijät.

Mikäli uudesta kumppanuudesta ei päästä sopimukseen 31. joulukuuta 2020 mennessä, seuraukset ovat merkittäviä. Komissio toteaa kuitenkin, että vaikka tulevasta suhteesta ei päästäisi sopimukseen, tilanne eroaisi siitä, mikä se olisi ollut, jos Yhdistyneen kuningaskunnan eroa Euroopan unionista koskevat neuvottelut olisivat päättyneet sopimuksettomaan eroon. Tämä johtuu useista syistä:

1. Ensinnäkin **erosopimuksella taataan oikeusvarmuus** useilla tärkeillä aloilla, joilla Yhdistyneen kuningaskunnan ero unionista aiheutti epävarmuutta. Näitä ovat muun muassa kansalaisten oikeuksien suojeleminen, taloudellisen selvitysratkaisun määrittäminen, sellaisesta oikeudellisesti toimivasta ratkaisusta päättäminen, jolla vältetään nk. kovan rajan muodostuminen Irlannin saarella, EU:n yhtenäisten teollis- ja tekijänoikeuksien (mukaan lukien olemassa olevien maantieteellisten merkintöjen) suojan jatkuminen sekä kaikkien unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä meneillään olevien menettelyjen hallittu lopettaminen (ks. laatikko).

---

³⁵ Yhdistynyt kuningaskunta on julkaissut tietoja uudesta yleistariffistaan, jota sovellettaisiin 1. tammikuuta 2021 alkaen myös unionitavaroihin siinä tapauksessa, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tulevasta suhteesta ei ole päästy sopimukseen. <https://www.gov.uk/guidance/uk-tariffs-from-1-january-2021>

2. Toiseksi **erosopimuksessa vahvistettu siirtymäkausi antaa sidosryhmille hieman lisää aikaa valmistautua** kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin, myös siihen, että tulevasta kumppanuudesta ei ole saatu aikaan sopimusta ennen 1. tammikuuta 2021.
3. Kolmanneksi tietyt **vuonna 2019 hyväksytyt unionin lainsäädäntötoimet, joilla pyritään varautumaan kaikkiin Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamiseen liittyviin tilanteisiin, pysyvät voimassa tai tulevat sovellettavaksi siirtymäkauden päättyessä.** Näihin toimiin kuuluvat muun muassa Yhdistyneen kuningaskunnan sisällyttäminen luetteloon kolmansista maista, jonka kansalaiset eivät tarvitse viisumia lyhytaikaisia oleskeluja varten, sekä unionin WTO-luetteloon sisältyvien tariffikiintiöiden jakaminen unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan kesken.

Komissio seuraa edelleen tilannetta tiiviisti ottaen huomioon kaikki edellä esitetyt seikat ja pyrkii suojelemaan Euroopan unionin, sen kansalaisten ja sen talouden etuja kaikissa tilanteissa.

Laatikko: Erosopimus, mukaan lukien Irlantia/Pohjois-Irlantia koskeva pöytäkirja

Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen erosopimus tuli voimaan 1. helmikuuta 2020.

Se sisältää yksityiskohtaisia määräyksiä, joilla pyritään rajoittamaan Yhdistyneen kuningaskunnan unionista eroamisen ja sisämarkkinoilta ja tulliliitosta poistumisen vaikutuksia erityisesti seuraavilla aloilla:

Kansalaisten oikeudet: Erosopimuksella suojellaan siirtymäkauden päättyessä Yhdistyneessä kuningaskunnassa unionin oikeuden nojalla laillisesti asuvien EU:n kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä sekä EU:n jäsenvaltioissa unionin oikeuden nojalla laillisesti asuvien Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksia asua, opiskella ja työskennellä edelleen asianomaisessa vastaanottavassa valtiossa.³⁶

Taloudellinen selvitysratkaisu: Erosopimuksessa vahvistetaan, että Yhdistynyt kuningaskunta ja Euroopan unioni noudattavat kaikkia taloudellisia velvoitteitaan, joihin on sitouduttu Yhdistyneen kuningaskunnan ollessa EU:n jäsen. Näihin kuuluvat myös

---

³⁶ Lisätietoja on erosopimuksen toista osaa koskevassa komission ohjeasiakirjassa (2020/C 173/01).
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FITXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0520\(05\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FITXT/PDF/?uri=CELEX:52020XC0520(05)&from=EN)

sitoumukset, joista aiheutuu menoja vuoden 2020 jälkeen.³⁷

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskeva pöytäkirja: Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa aletaan soveltaa siirtymäkauden päättyessä. Se on pysyvä ratkaisu, jota sovelletaan mahdollisen tulevaa kumppanuutta koskevan sopimuksen rinnalla, mikäli Pohjois-Irlannin edustajakokous myöhemmin hyväksyy sen soveltamisen jatkamisen.

Pöytäkirja on oikeudellisesti toimiva ratkaisu, jolla vältetään nk. kovan rajan muodostuminen Irlannin saarella, suojellaan koko Irlannin saaren taloudellista kokonaisuutta sekä pitkänperjantain (Belfastin) sopimusta kaikilta osin sekä turvataan unionin sisämarkkinoiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan sisämarkkinoiden eheys.

Pöytäkirjan nojalla Pohjois-Irlantiin sovelletaan edelleen tiettyjä, etenkin tavaroihin liittyviä unionin sääntöjä ja unionin tullikoodeksia, ja arvonlisä- ja valmisteverosääntöjä sovelletaan kaikkiin Pohjois-Irlantiin saapuviin tai sieltä lähteviin tavaroihin. Näin vältetään tullitarkastukset ja -valvonta Irlannin saarella.

Tullitarkastuksia ja -valvontaa sovelletaan Pohjois-Irlantiin muualta Yhdistyneestä kuningaskunnasta saapuviin tavaroihin: esimerkiksi elintarvikkeille ja eläville eläimille tehdään tarkastuksia sen varmistamiseksi, että terveys- ja kasvinsuojeluvaatimuksia noudatetaan. Kaikkien Pohjois-Irlantiin saapuvien tai sieltä lähtevien tavaroiden on oltava täysin asiaankuuluvien unionin sääntöjen ja vaatimusten mukaisia.

EU:n tulleja sovelletaan Pohjois-Irlantiin saapuviin tavaroihin, ellei sekakomitea aseta edellytyksiä, joiden täyttyessä ei katsota olevan vaaraa siitä, että tavarat päätyisivät EU:n sisämarkkinoille. Tällaisten edellytysten perusteella tulleja ei kanneta, jos voidaan osoittaa, että Pohjois-Irlantiin muualta Yhdistyneestä kuningaskunnasta saapuvat tavarat eivät ole vaarassa päätyä EU:n sisämarkkinoille.

Unionin tullimuodollisuuksia ja -menettelyjä sovelletaan EU:n ulkopuolelta Pohjois-Irlantiin tuotuihin tavaroihin sekä Pohjois-Irlannista vietäviin tavaroihin.

EU:n arvonlisä- ja valmisteverosääntöjä sovelletaan tavaroihin, jotka saapuvat Pohjois-Irlantiin muualta Yhdistyneestä kuningaskunnasta tai lähtevät Pohjois-Irlannista muualle Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

Eroa koskevat kysymykset: Erosopimuksella varmistetaan myös eroamishetkellä meneillään olevien järjestelyjen hallittu lopettaminen:

- sen mukaan tavarat, jotka on ennen siirtymäkauden päättymistä saatettu markkinoille laillisesti, voivat edelleen liikkua vapaasti unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla, kunnes ne päätyvät loppukäyttäjilleen, ilman että tuotteita tai tuotemerkintöjä on tarpeen muuttaa tai tarvittavia todistuksia uusia

---

³⁷ Erosopimuksen 138 artiklassa määrätään, että sellaisten unionin ohjelmien ja toimien täytäntöönpanon yhteydessä, joista on tehty sitoumukset vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten tai aiempien rahoituskehysten nojalla, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sovelletaan sovellettavaa unionin oikeutta 31 päivän joulukuuta 2020 jälkeen kyseisten unionin ohjelmien päättymiseen asti. Yhdistyneen kuningaskunnan osallistuminen tuleviin ohjelmiin riippuu uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, ellei asianomaisessa ohjelmassa poikkeuksellisesti sallita kolmansien maiden ja niiden yhteisöjen osallistumista ilman eri sopimusta.

- siinä määrätään prosesseista, joilla hallinnoidaan ja päätetään unionin sisällä meneillään olevia tavaroiden siirtoja ja tullimenettelyjä sekä alv- ja valmisteveroasioita
- sillä suojellaan voimassa olevia yhtenäisiä teollis- ja tekijänoikeuksia, mukaan lukien olemassa olevia maantieteellisiä merkintöjä
- sillä lopetetaan siirtymäajan päättyessä meneillään olevat julkiset hankintamenettelyt ja taataan menettelyjen piiriin kuuluvien oikeudet unionin oikeuden mukaisesti
- se sisältää määräyksiä meneillään olevien poliisiyhteistyön ja rikosoikeudellisen yhteistyön lopettamisesta
- se sisältää määräyksiä hallinnollisten menettelyjen ja oikeudenkäyntien lopettamisesta (esim. valtiontukiasiat ja rikkomismenettelyt)
- siinä käsitellään ennen siirtymäkauden päättymistä vaihdettujen tietojen käyttöä ja varmistetaan, että ennen siirtymäkauden päättymistä siirretyt tiedot suojataan edelleen unionin lainsäädännössä vahvistettujen periaatteiden ja säännösten mukaisesti
- siinä määrätään Yhdistyneen kuningaskunnan irrottamisesta unionin oikeuden perusteella perustetuista verkoista, tietojärjestelmistä ja tietokannoista siirtymäkauden päättyessä; tämä koskee erityisesti verkkoja, jotka ovat vain unionin jäsenvaltioiden tai Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden käytettävissä
- siinä käsitellään meneillään olevaa kauppaoikeudellisissa asioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä sen varmistamiseksi, että tuomioistuinten päätöksiin voidaan vedota
- siinä käsitellään kaikkia kysymyksiä, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan eroon Euratomista.

Erosopimuksen täytäntöönpanoa varten on perustettu sekakomitea, joka valvoo erosopimuksen soveltamista. Sen puheenjohtajina toimivat Euroopan komission varapuheenjohtaja Maroš Šefčovič ja Yhdistyneen kuningaskunnan edustaja, The Rt. Hon. Michael Gove (Chancellor of the Duchy of Lancaster). Sekakomitea on kokoontunut kahdesti (puhelinneuvottelun välityksellä), 30. maaliskuuta ja 12. kesäkuuta 2020. Työnsä ovat aloittaneet Gibraltar, kansalaisten oikeuksia, rahoitusta koskevia määräyksiä, Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvia tukikohta-alueita Kyproksessa ja Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa käsittelevät erityiskomiteat.

IV. Päätelmät: Valmistautuminen on olennaisen tärkeää

Euroopan unioni tekee kaikkensa, jotta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa saadaan aikaan tulevaa kumppanuutta koskeva kunnianhimoinen sopimus.

Tässä tiedonannossa kuitenkin osoitetaan, että vaikka 25. helmikuuta 2020 hyväksyttyihin, uutta kumppanuutta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa koskeviin neuvotteluohjeisiin³⁸ ja 17. maaliskuuta 2020 julkaistuun Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan uutta kumppanuutta koskevaan sopimusluonnokseen³⁹ perustuva tuleva kumppanuus olisi mitä kunnianhimoisin, **kansalaisille, kuluttajille, yrityksille, julkishallinnoille, sijoittajille ja opiskelijoille aiheutuu automaattisesti kauaskantoisia muutoksia ja seurauksia 1. tammikuuta 2021 alkaen.**

Nämä muutokset ovat väistämättömiä käynnissä olevien neuvottelujen tuloksesta riippumatta, koska Yhdistynyt kuningaskunta on päättänyt erota Euroopan unionista ja poistua sisämarkkinoilta ja tulliliitosta. Unionin oikeudessa säädetty henkilöiden, tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus lakkaa siirtymäkauden päättyessä. Tällä on laaja-alaisia vaikutuksia erityisesti rajatylittävään tavaroiden ja palvelujen kauppaan sekä henkilöiden liikkuvuuteen.

Komissio kehottaa tämän vuoksi kaikkia julkishallintoja, kansalaisia, yrityksiä ja muita sidosryhmiä varmistamaan, että ne ovat valmiita näihin muutoksiin. Jos valmistelutoimia ei toteuteta, näiden sidosryhmien toiminnoille aiheutuvat kielteiset vaikutukset ja kustannukset kasvavat siirtymäkauden päättyessä.

Yritysten ja muiden sidosryhmien on viime kädessä tehtävä omat riskinarviointinsa ja toteutettava omat valmiustoimensa tilanteensa mukaisesti, mutta 1. tammikuuta 2021 alkaen esiintyviä logistisia haasteita ja tässä tiedonannossa esitettyjä oikeudellisia muutoksia ei tule aliarvioida.

Komissio kehottaa jäsenvaltioita jatkamaan kansallisia tiedotustoimia, joilla kannustetaan julkishallintoja, kansalaisia, yrityksiä ja muita sidosryhmiä toteuttamaan tarvittavat valmiustoimet. Toimet on mukautettava yksittäisten jäsenvaltioiden tilanteeseen. Komissio aikoo tulevana kuukausina tehdä yhteistyötä kaikkien jäsenvaltioiden kanssa tarkistaakseen niiden valmiuden kaikkien näkökohtien osalta ja edistääkseen julkishallintojen tiedottamista sidosryhmille.

Sidosryhmiä pyydetään myös tutustumaan uudelleen ilmoituksiin, jotka julkaistiin Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa 50 artiklan nojalla käytyjen neuvottelujen aikana, sekä

---

³⁸ <https://www.consilium.europa.eu/media/42736/st05870-ad01re03-en20.pdf>

³⁹ Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä uutta kumppanuutta koskeva sopimusluonnos, julkaistu 17. maaliskuuta 2020, ks. https://ec.europa.eu/info/publications/draft-text-agreement-new-partnership-united-kingdom_en

aiempien valmistautumista koskevien ilmoitusten mahdollisiin päivityksiin valmiustoimia koskevilla komission verkkosivuilla. Komissio tekee yhteistyötä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmäjärjestöjen kanssa kiinnittääkseen niiden huomion näihin tietoihin.

Komissio kehottaa kaikkia kansallisia ja eurooppalaisia kuluttaja-, yritys- ja ammattijärjestöjä varmistamaan, että niiden jäsenet ovat täysin tietoisia muutoksista, jotka tapahtuvat riippumatta siitä, millaiseksi unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan tuleva suhde muodostuu.

Liite 1: Luettelo päivitetystä siirtymäkauden päättymiseen valmistautumista koskevista ilmoituksista

Komission verkkosivustolla on 16. maaliskuuta 2020 alkaen julkaistu jäljempänä luetellut 59 valmistautumista koskevaa ilmoitusta, joilla pyritään tukemaan sidosryhmien valmistautumista siirtymäkauden päättymiseen. Ilmoitukset ovat saatavilla osoitteessa <https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period>

Luettelo päivitetään säännöllisesti sitä mukaa kun uusia ilmoituksia tulee saataville.

- Lentoliikenne
- Eläinjalostus (kotieläinjalostus)
- Eläinkuljetukset
- Omaisuudenhoito
- Audiovisuaaliset mediapalvelut
- Sivili-ilmailun ja meriliikenteen turvallisuus
- Lentoturvallisuus
- Pankki- ja maksupalvelut
- Biosidivalmisteet
- REACH-asetukseen perustuvat kemikaaleja koskevat EU:n säännöt
- Kliiniset tutkimukset
- Yhtiöoikeus
- Kuluttajansuoja ja matkustajien oikeudet
- Tekijänoikeus
- Kosmeettiset valmisteet
- Luottoluokituslaitokset
- Tietosuoja
- Sähköinen kaupankäynti
- Sähköinen allekirjoitus (sähköinen tunnistaminen ja sähköisiin transaktioihin liittyvät luottamuspalvelut)
- Sähköinen viestintä, mukaan lukien verkkovierailut
- Päästökauppajärjestelmä
- .eu-verkkotunnukset
- EU-ympäristömerkki
- Eurooppalainen yritysneuvosto
- Valmisteverot
- Teollis- ja tekijänoikeuksien suojan sammuminen
- Rehut
- Elintarvikelainsäädäntö
- Muuntogeeniset organismit
- Geoblokkaus

- Maantieteelliset merkinnät
- Hyvä laboratoriokäytäntö
- Teollisuustuotteet
- Haitalliset vieraslajit
- Meriliikenne
- Lääkkeet (ihmisille ja eläimille tarkoitetut)
- Elävien eläinten siirrot
- Luontaiset kivennäisvedet
- Verkko-ostokset ja pakettitoimitukset
- Luonnonmukaiset tuotteet
- Kasviterveys
- Kasvinsuojeluaineet
- Kasvien lisäysaineisto
- Kasvinjalostajanoikeudet
- Tuontia ja vientiä koskevat kiellot ja rajoitukset (ml. tuonti-/vientiluvat)
- Eläinten suojelu lopetuksen yhteydessä
- Pyrotekniset tuotteet
- Rautatieliikenne
- Huviveneet ja vesiskootterit
- Verkko- ja tietoturva
- Aluskierrätys
- Ihmisestä peräisin olevat aineet (veri, kudokset, solut ja elimet)
- Lääkkeiden ja kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistukset
- Tupakkatuotteet
- Tavaramerkit ja mallit
- Siirrettävät painelaitteet
- Arvonlisävero (alv, tavarat)
- Arvonlisävero (alv, palvelut)
- Jätteiden siirrot